

Jelen Segédlet a MSZ 2058712-1988 számú Országos Szabvány (Általános turistatájékoztató jelképek - Gyalogos út- és irány jelzések, a továbbiakban: SZ) kivonata, kiegészülve a "Függőleges kettős sáv" és a "Kerékpáros" jelképekkel, A jelzések és a táblák kivitelezése során a Segédlet előírásai irányadóak. Az ettől eltérő kivitelezés szerződésszegésnek minősül.

1. RÉSZ TURISTA ÚT JELZÉSEK FOGALMA, STRUKTÚRÁJA, SZÍNE, ALKALMAZÁSI ELŐÍRÁSAI ÉS ELHELYEZÉSI SZEMPONTJAI

Turista útjelzés: "olyan, alapinformációt tartalmazó jelkép, amely a turistaút mentén (megfelelő gyakorisággal) elhelyezve lehetővé teszi a folyamatos túrázást!" (SZ. 1.4.).

Fő jelzések: "a tájegységek belső úthálózatának és külső kapcsolódásainak alapvető elemeit tartalmazó jelzések. Ezek a következők: **vízszintes sáv** és **álló kereszt**" (SZ. 1.4.1.).

A fő jelzésekhez sorolandó új jelzések a következők: "**függőleges kettős sáv**" (MSSZ) és "**kerékpáros**" (KEF).

Leágazó jelzések: "a fő jelzésekből leágazó, a túrázás szempontjából fontos tereptárgyakhoz vezető rövid célutak jelzései. Ezek a következők: **háromszög, négyzet, kör, omega** és **L**" (SZ. 1.4.2.).

Egyéb jelzések: az útjelzéseknek sem a főjelzésekbe, sem a leágazó jelzésekbe nem sorolható csoportok, valamint a kiegészítő jelek. Ezek a következők: **irányított kör, törölt kereszt, nyílheggyel bővített fehér alap** (SZ. 1.4.3.).

Az útjelzések színe "a következő négy lehet: **kék (K), piros (P), sárga (S)** és **zöld (Z)**" (SZ. 3.2.).

Megjegyzés: **a SZ nem ismeri el a színek alá-, ill. fölérendeltségét**, a felsorolás csak alfabetikus sorrendű. Az útjelzések alapja: "az útjelzéseket (más jelzésektől, illetve a környezettől való megkülönböztetés érdekében) egységesen, fekvő téglalap alakú, fehér színű alapon kell elhelyezni" (SZ. 3.1.).

Az útjelzések alapjának **eredeti** (100 %-os) befoglaló méretei **100x120** mm (SZ. 4.1.1.).

A nyílheggyel bővített fehér alap befoglaló méretei **100x170** mm, a csúcshöge **90°** (SZ. 4.1.2.).

Az útjelzések **nagyított** méretei: a mezőkön vagy egyéb nyílt térségeken elhelyezett útjelzések mérete 150x180, 200x240, vagy 250x300 mm (150 %-os, 200 %-os, ill. 250 %-os) is lehet.

Az útjelzések **kicsinyített** méretei: a táblákon elhelyezett útjelzések mérettartománya 20x24 ... 50x60 mm (20 50 % közötti) lehet (SZ. 4.3.1., 4.3.2.).

Megjegyzés: a nagyítás, ill. kicsinyítés az útjelzések valamennyi geometriai méretére (arányosan) vonatkozik!

Az egyes útjelzések és kiegészítő jelek alkalmazási előírásai

Vízszintes sáv: 1. ábra	"A turisztikailag fontosabb kiindulási pontokból más, hasonlóan fontos pontokig terjedő és a tájegységeken általában keresztül vezető turistautak jelölésére" (SZ. 6.1.1.)
Álló kereszt: 2. ábra	"A fő jelzéseket összekötő, azokat rövidítő, vagy azokból kiágazó és a fontosabb tereptárgyakhoz vezető utak jelölésére" (SZ. 6.1.2.). Megjegyzés: kivitele összetéveszthető az ISO-7001 szerinti MSZ 20583-86/40. sz. jellel (Elsősegély), ezért piros

	színű alkalmazása kerülendő!
Háromszög: 3. ábra	"A hegytetőkre, a csúcsokra, a kilátópontokhoz vezető rövid leágazások jelölésére (ha a leágazás 2km-nél hosszabb, ezt szöveges táblával jelölni kell)"(SZ. 6.2.1.)
Négyzet: 4. ábra	"A különféle turista szálláshelyekhez, lakott helyhez vezető rövid leágazások jelölésére(ha a leágazás 2km-nél hosszabb, ezt szöveges táblával jelölni kell)" (SZ.6.2.2.)
Kör: 5. ábra	"A forrásokhoz, a kutakhoz, az egyéb ivóvízvételi helyekhez vezető rövid (legfeljebb 2km) leágazások jelölésére" (SZ. 6.2.3.)
Omega: 6. ábra	"A barlangokhoz vezető rövid(legfeljebb 2km) leágazások jelölésére" (SZ. 6.2.4.).
L: 7. ábra	"A romokhoz, műemlékekhez, az ásatásokhoz vezető rövid(legfeljebb 2km) leágazások jelölésére" (SZ. 6.2.5.).
Irányított kör: 8. ábra	"Az autós pihenők, a forgalmasabb kirándulóhelyek és turistaházak körüli körsétutak jelölésére" (SZ. 6.3.1.).
Függőleges kettős sáv: 9. ábra	Sítúra- és sífutó útvonalak jelölésére (a Magyar Sí Szövetség által 2000. évben egységesítettjel). Megjegyzés: a jelkép a sílécek párhuzamos nyomát szimbolizálja. A régi jel(dőlt kereszt) a törülő keresztrel való összetéveszthetőség miatt megszűnt, felújítása tilos!
Kerékpáros: 10. ábra	Hegyi kerékpáros útvonalak jelölésére (a Kerékpáros Együttműködési fórum által 2000.évben egységesített grafikus jelkép). Megjegyzés: sablon készítése az ábra másolásával lehetséges.
Törülő kereszt:	Az újelzés fehér alapjának átlóin elhelyezkedő fekete, vagy sötétszürke színű dőlt kereszt. "A megváltoztatott jelzésű, de a turistaképeken még a régi jelzéssel feltüntetett turistautak azonosíthatóságának elősegítésére(a teljes megszüntetés helyett) az érintett útszakaszok kezdő-vég, és valamennyi elágazási pontjában, a már érvénytelenné vált jelzéseken kell elhelyezni" (SZ. 6.3.2.)
Nyílheggyel bővített fehér alap:	"Az egyszerű fehér alap helyett, a turistaút irányvonalának jelentősebb változásainál és elágazási pontjánál (a nyomvonal jobb követhetőségének elősegítésére). A nyíl a haladási irányt mutatja" (SZ. 6.3.3.).

Az útjelzések elhelyezési szempontjai

"Általános esetben a jelképek alkalmazhatók: létesítményeken, objektumokon (a közlekedési segédberendezések kivételével); közlekedési utakon, illetve közterületeken; fákon, sziklákon" (SZ. 2.).

"**Általános** esetben az útjelzések az út nyomvonala mentén, **mindkét irányban egymástóllátótávolságra** helyezkedjenek el, de **legalább 80 - 100 méterenként**. A turistaút irányvonalának jelentősebb **változása** esetén, valamint az **elágazási** pontokon és azok környezetében a **jelek elhelyezési sűrűsége 2...5-szörös** legyen. Ezeken a helyeken a nyílheggyel bővített fehér alapon kívül útirányjelző tábla is alkalmazható" (SZ. F1.1., F1.2).

"A jelzéseket célszerű a föld felett **1,7...2,3 méterrel** elhelyezni. A nagyított méretek arányosan magasabban helyezendők el. Szükség esetén a földből kiálló sziklákon, facsonkokon és alacsony oszlopokon is elhelyezhető az útjelzés, a **szemmagassághoz legközelebbi** magasságban. A **80 mm-nél keskenyebb** fákon **csak sáv** jelzések helyezhetők el, a jelzés ebben az esetben a törzs **kerületén érjen körül**" (SZ. F1.3., F1.4.).

"Azonos nyomvonalon **legfeljebb három** (gyalogos turista) jelzés haladhat együtt (fonódhat). Ezek **azonos objektumon** helyezendők el, fentről lefelé a következő sorrendben: fő jelzések, leágazó jelzések, egyéb jelzések" (SZ F1.6.).

"Az egymással **megegyező** (színű és alakú) **fő jelzések** egymástól **5 km-nél közelebb levő** turistautak jelzésére **nem alkalmazhatók**" (SZ. F1.5.).

Megjegyzés: a fenti előírásnak jelenleg meg nem felelő útvonalak nyomvonalai csak ezen előírás figyelembevételével módosíthatóak (azaz egymástól csak távolíthatóak). Új útvonalnak a fenti előírással **ellentétes kijelölése tilos!**

II. RÉSZ ÚTIRÁNYJELZŐ ÉS HELYMEGJELŐ TÁBLÁK FOGALMA, SZÍNE ÉS KIVITELEZÉSI ELŐÍRÁSAI

A táblák alapszíne a felirattal ellentétes tónusú legyen. **Alkalmazható színek** az MSZ 9618/4 szerint fehér, krém, sárga, halványzöld, sötétzöld, sötétbarna, illetve fekete. A táblákon szereplő betűket, számokat és grafikus jelképeket (az **eredeti színnel** ábrázolt **útjelzést** kivéve) egy táblán belül **azonos színnel** kell jelölni (SZ. 3.4., 3.5.).

Útírányjelző tábla (11-12. ábrák): az adott alakú és színű jelzéssel ellátott, út mentén elhelyezett olyan tábla, amely **tartalmazza** a turisztikailag jelentősebb pontok **megnevezését**, az azokhoz vezető **útszakasz hosszát** és a szükséges **átlagos menetidőt**; továbbá tájékoztatást adhat szabványosított grafikus jelképekkel a szállás, az étkezés és a közlekedés lehetőségeiről" (SZ. 1.5.2).

Az útírányjelző tábla befoglaló mérete **150x425 mm**. A tábla iránymutató és szöveges részre tagozódik.

Az **iránymutató rész** mérete **150x75 mm**, alakja **félkör**, vagy **nyílhegy** (a csúcshöze 90°-os) és csak a fehér alappal és eredeti színnel ábrázolt, kicsinyített útjelzést tartalmazhat ja.

A **szöveges rész** mérete **150x350 mm** és **1...4 db**, egymástól független úti célokra vonatkozó sort tartalmazhat.

A szimmetrikusan elhelyezett sorok fentről lefelé az úti célok növekvő távolsága szerinti sorrendben következzenek.

A szöveges rész balról jobbra három mezőre tagozódjon: a baloldali mező tartalmazza az úti **cél nevét**, a középső az ott található szállás- (**Szálláshely, Kemping**), étkezési- (**Étterem**) és közlekedési (**Hajó, Vonat, Autóbusz**) lehetőségek MSZ 20583, ill. MSZ-07 -1002 szerinti grafikus jelképeit, míg a jobboldali mező az úti cél eléréséig megteendő **távolság** és az ehhez tartozó **menetidő** adatait. Az adott jelzés en kívül eső fontos helyre figyelemfelhívásként zárójel közötti, dőlt betűs **utaló sort** lehet elhelyezni. Betűméretek: **20 mm** magas **nyomtatott nagy-, vagy kisbetűk és számok**; de a **tizedesvessző utáni számok**, a **km** és **ó** rövidítések **15 mm** magasak. Az időadatok **90 percig csak percben** azon felül csak órában, tizedestört formájában adhatók meg (SZ. 5.2.).

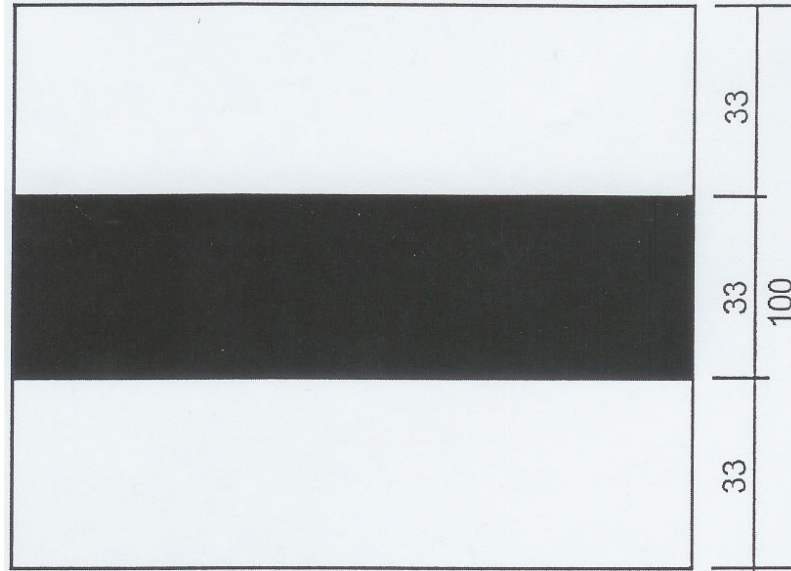
Helymegjelölő tábla: "az adott pont megnevezését és tengerszint feletti magasságát tartalmazó tábla" (SZ. 1.5.3.).

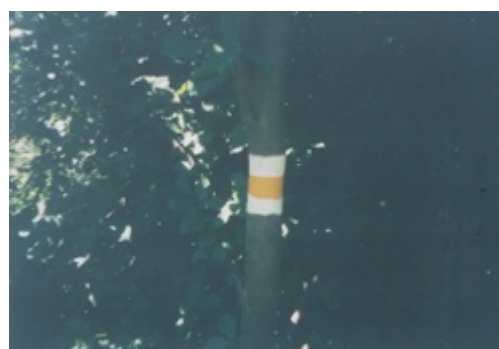
A helymegjelölő tábla (**13. ábra**) befoglaló mérete **125x350 mm**. A tábla

tartalma két sorban, szimmetrikusan helyezkedjen el. A felső sor az adott **hely nevét** tartalmazza álló, nyomtatott nagybetűkkel. Az alsó sor a **magassági adatot** tartalmazza álló számokkal, valamint a (tengerszint feletti magasságot jelölő) **m tszf.** rövidítést, állókisbetűkkel (a számok és betűk egységesen **25 mm magasak**). A tábla más információkat ne tartalmazzon (SZ. 5.4.).

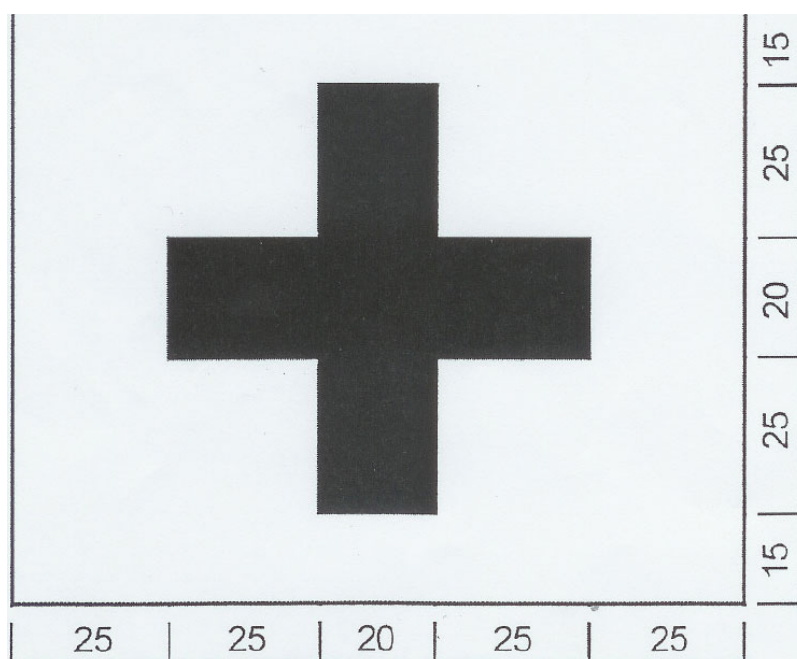
AZ ÚTJELZÉSEK 100%-OS MÉRETBEN VALÓ ÁBRÁZOLÁSA ÉS MÉRETEZÉSE

1.ábra - Vízszintes sáv (MSZ 20587/2-1988: 4.2. szakasz és 12.ábra)

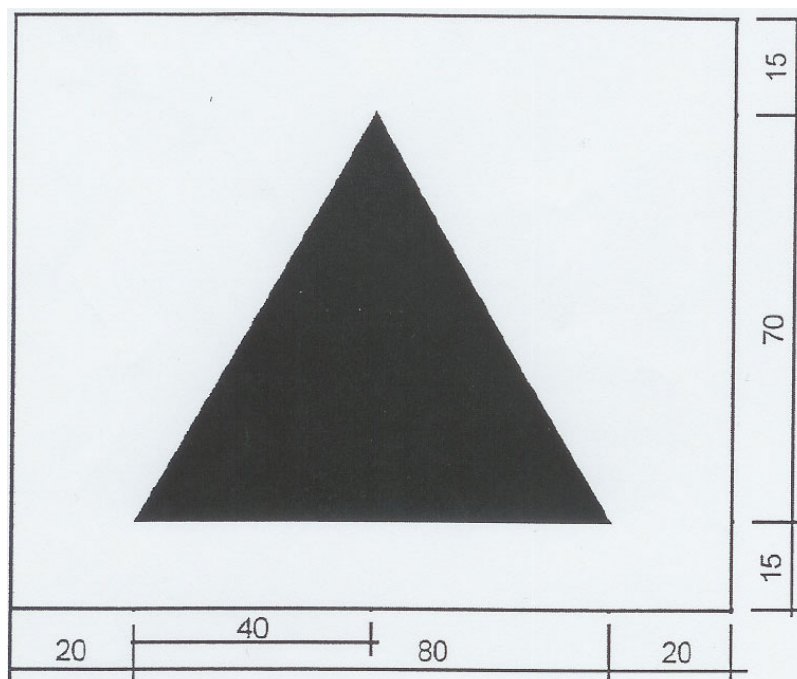

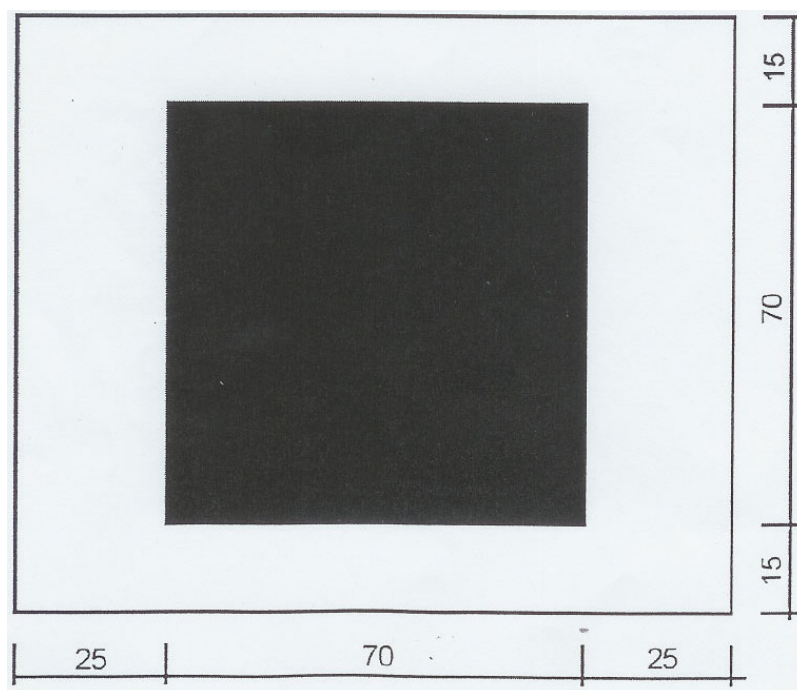
2.ábra - Álló kereszt (MSZ 20587/2-1988: 4.2. szakasz és 13.ábra)

3.ábra - Háromszög (MSZ 20587/2-1988: 4.2. szakasz és 14.ábra)

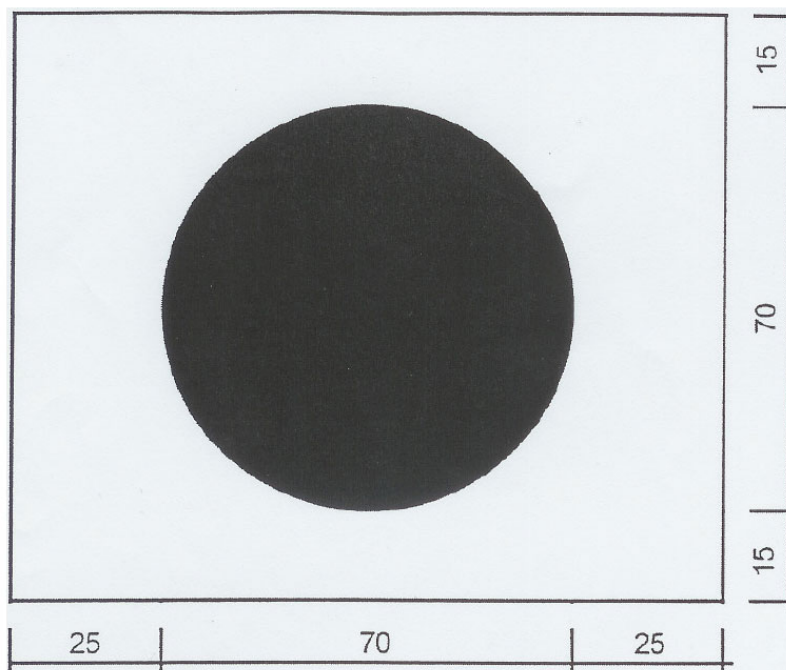

4.ábra - Négyzet (MSZ 20587/2-1988: 4.2. szakasz és 15.ábra)

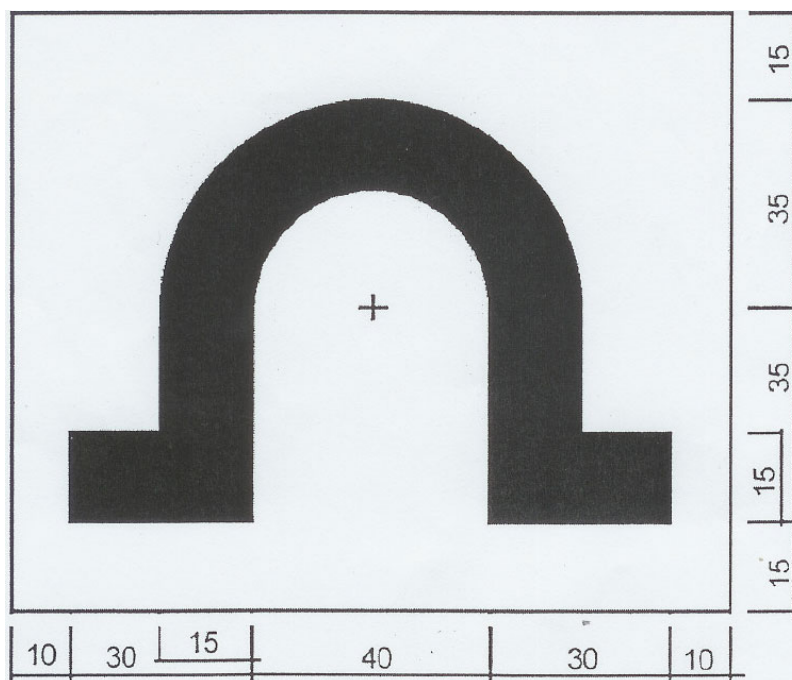

5.ábra - Kör (MSZ 20587/2-1988: 4.2. szakasz és 16.ábra)

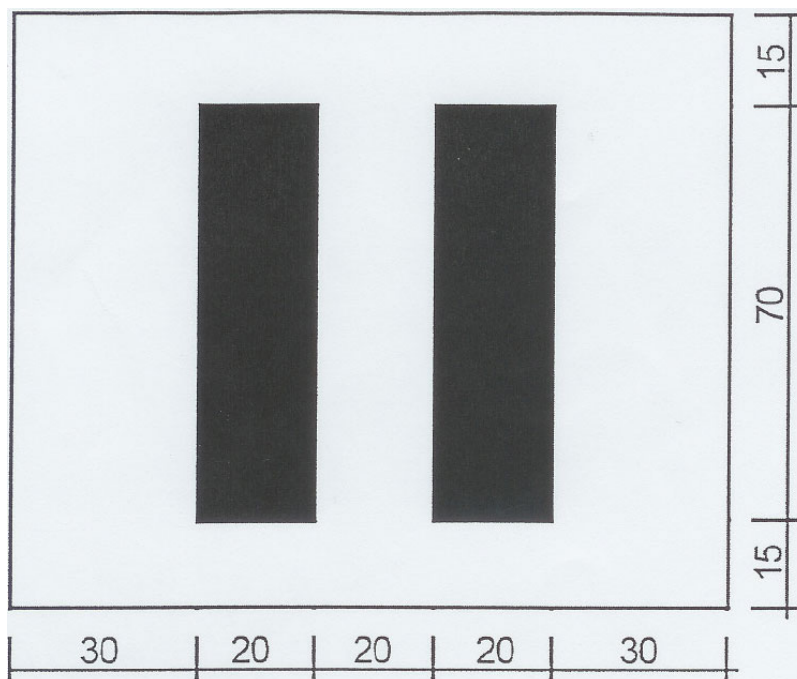

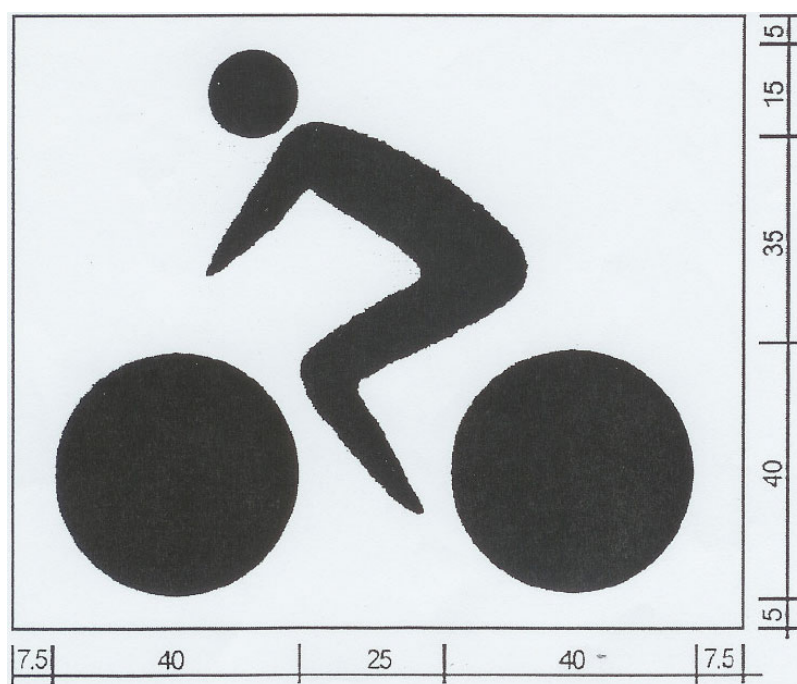
6.ábra - Omega (MSZ 20587/2-1988: 4.2. szakasz és 17.ábra)

9.ábra - Föggőleges kettős sáv (a Magyar Sí Szövetség által egységesített jel)

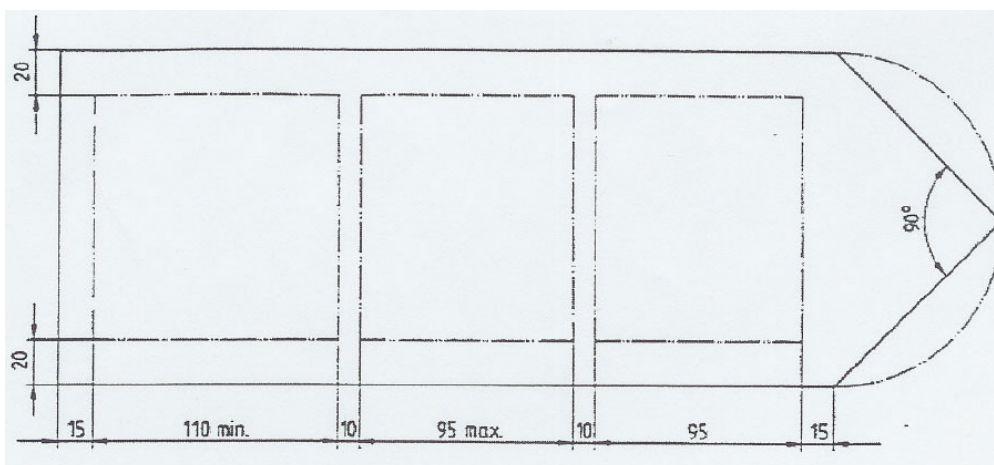
10.ábra - Kerékpáros (a Kerékpáros Együttműködési Fórum által egyesített grafikus jelkép)

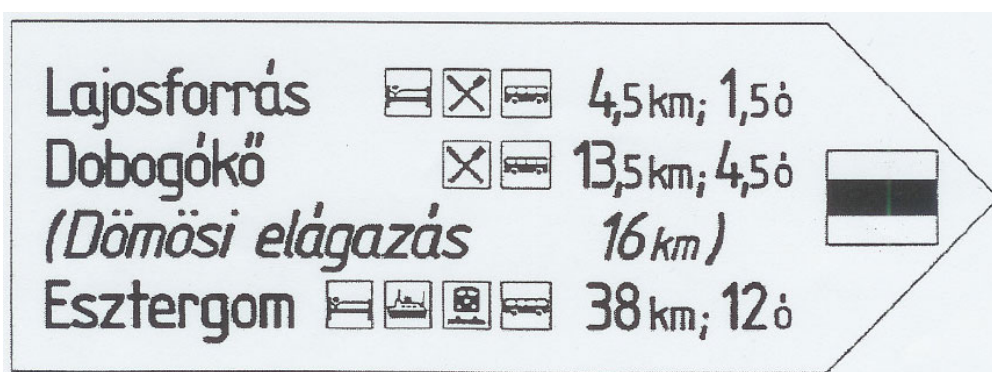
ÚTIRÁNYJELZŐ ÉS HELYMEGJELŐLŐ TÁBLÁK MÉRETVISZONYAI ÉS TERVEZÉSI PÉLDÁI

11.ábra - Az útirányjelző táblák méretviszonyai (MSZ 20587/2-1988: 5.2. szakasz és 22.ábra)

12.ábra - Minta négysoros útirányjelző tábla tervezésére (MSZ 20587/2-1988: 5.2. szakasz és 23.ábra)

13.ábra - Minta helymegjelölő tábla tervezésére (MSZ 20587/2-1988: 5.4. szakasz és 26.ábra)

